

Informacje na temat CERES Domu Inwestycyjnego S.A. oraz świadczonych usług maklerskich

Niniejsza informacja została opracowana w wykonaniu obowiązków CERES Domu Inwestycyjnego S.A. (dalej: „Dom Maklerski”) wynikających z art. 24 ust 4 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniającej dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/WE oraz z art. 47 Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/565 z dnia 25 kwietnia 2016 r. uzupełniającej dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia działalności przez firmy inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy.

MiFID (Market in Financial Instruments Directive) jest zbiorem regulacji obowiązujących w Unii Europejskiej, dotyczącym rynków instrumentów finansowych, określającym jednolite ramy prawne dla świadczenia usług przez instytucje finansowe, w tym firmy inwestycyjne w zakresie obejmującym między innymi wymogi organizacyjne oraz warunki prowadzenia działalności. Głównym celem regulacji MiFID jest zagwarantowanie, a także poszerzenie i zwiększenie ochrony interesów inwestorów na rynkach finansowych, wyeliminowanie nieuczciwej konkurencji, harmonizacja zasad obrotu oraz rozliczeń, a także raportowania w ramach Unii Europejskiej. Zasadami MiFID objęte są instrumenty finansowe takie jak m.in. akcje, obligacje, instrumenty rynku pieniężnego, instrumenty pochodne, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, certyfikaty inwestycyjne, a także usługi inwestycyjne, w tym zarządzanie portfelem w skład którego wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, oferowanie instrumentów finansowych oraz przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych.

Zgodnie z uregulowaniami pakietu MiFID firmy inwestycyjne zobowiązane są do:

- a) działania w najlepiej pojętym interesie Klientów, postępując uczciwie, sprawiedliwie oraz profesjonalnie,
- b) dostarczania Klientom usług inwestycyjnych i produktów finansowych, w tym obejmujących instrumenty finansowe, które są adekwatne do wiedzy i doświadczenia Klientów oraz dostosowane do ich indywidualnych potrzeb inwestycyjnych,
- c) udostępniania Klientom informacji, które nie wprowadzają Klientów w błąd w zakresie świadczonych usług, produktów oraz związanych z nimi ryzyka.

Dom Maklerski dostosował swoją działalność do wymogów obowiązującego prawa w zakresie wdrożenia regulacji składających się na pakiet MiFID.

Dane teleadresowe umożliwiające Klientom kontakt z Domem Maklerskim

CERES Dom Inwestycyjny S. A. z siedzibą w Warszawie (00-139), Plac Bankowy 1, wpisany do rejestru przedsiębiorców Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie XII Wydziału Gospodarczego KRS 0000348420, NIP 2090001747, REGON 301346369.

KONTAKT:

CERES Dom Inwestycyjny S.A.
Plac Bankowy 1, 00-139 Warszawa
tel.: +48 22 390 36 80
fax: +48 22 370 29 68
email: biuro@ceresdi.pl
Strona internetowa: www.ceresdi.pl

Forma obsługi Klientów

Dom Maklerski kontaktuje się z Klientami oraz przekazuje Klientom informacje w języku polskim. Dokumenty Domu Maklerskiego sporządzane są w języku polskim. Niektóre usługi świadczone przez Dom Maklerski mogą być świadczone w innych językach, w tym w języku angielskim. Dom Maklerski, w przypadku niektórych produktów może przekazać informacje lub dokumenty w języku, w jakim dokument lub informacja zostały opracowane lub sporządzone np. przez emitenta albo sporządzającego materiał analityczny, o ile przepisy prawa nie wymagają przetłumaczenia na język polski.

Klient komunikuje się z Domem Maklerskim:

- osobiście w siedzibie Domu Maklerskiego lub w Punktach Obsługi Klienta w:
Gdańsku: al. Grunwaldzka 250, 80-314 Gdańsk
Krakowie: pl. Na Groblach 21, 31-101 Kraków
Rzeszowie: al. Kopisto 8b, 35-315 Rzeszów
Wrocławiu: ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 69, 50-019 Wrocław
Katowicach: al. Roździeńskiego 1A, 40-202 Katowice
- telefonicznie pod numerem +48 22 390 36 80,
- faksem pod numerem +48 22 370 29 68,
- za pośrednictwem poczty elektronicznej: biuro@ceresdi.pl,
- korespondencyjnie na adres siedziby Domu Maklerskiego.

CERES Dom Inwestycyjny S.A. świadczy usługi na rzecz klientów za pośrednictwem agentów firmy inwestycyjnej (zgodnie z art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. 2022, poz. 861, "Ustawa o Obrocie").

Agentami CERES Domu Inwestycyjnego S.A. są osoby fizyczne uprawnione do wykonywania w szczególności następujących czynności:

1. poszukiwania osób zainteresowanych usługami maklerskimi oraz informowania ich o działalności Domu Maklerskiego,
2. zawierania umów umożliwiających świadczenie usług maklerskich, w szczególności umów umożliwiających świadczenie usług zgodnie z art. 13 Ustawy o Obrocie,
3. zawierania umów o świadczenie usług maklerskich przez Dom Maklerski, w tym podejmowanie działań wymaganych bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa do zawarcia takiej umowy,
4. przyjmowania zapisów na instrumenty finansowe, przyjmowania i przekazywania zleceń .

Wykonując wskazane wyżej czynności Agenci nie przyjmują jakichkolwiek wpłat od klientów.

Dane Agentów znajdują się na stronie internetowej Domu Maklerskiego w zakładce Agenci Firmy Inwestycyjnej.

Adres organu nadzoru oraz zakres zezwolenia na prowadzenie działalności

Organem Nadzorującym działalność Domu Maklerskiego jest Komisja Nadzoru Finansowego,
ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa
tel.: +48 22 262 58 00.

Dom Maklerski prowadzi działalność maklerską na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 8 lutego 2011 r. DFL/4020/80/48/1/96/1/10/11/KW oraz z dnia 29 stycznia 2021 r. Komisja Nadzoru Finansowego decyzją DIF-DIFZL.4010.13.2020 na prowadzenie działalności maklerskiej w zakresie oferowania instrumentów finansowych.

Dom Maklerski na podstawie udzielonego zezwolenia prowadzi działalność maklerską w zakresie:

1. przyjmowania lub przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych,
2. zarządzania portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych,
3. doradztwa inwestycyjnego,
4. doradztwa dla przedsiębiorstw w zakresie struktury kapitałowej, strategii przedsiębiorstwa lub innych zagadnień związanych z taką strukturą lub strategią,
5. doradztwa i innych usług w zakresie łączenia, podziału oraz przejmowania przedsiębiorstw,
6. sporządzania analiz inwestycyjnych, analiz finansowych oraz innych rekomendacji o charakterze ogólnym dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych,
7. oferowania instrumentów finansowych.

Szczegółowy opis zasad świadczenia usług maklerskich przez Dom Maklerski określają umowa z Klientem oraz w zależności od rodzaju umowy, właściwe regulaminy, będące integralną częścią umowy zawieranej z Klientem, przekazane Klientowi wraz z umową.

Ogólny opis instrumentów finansowych i podstawowych rodzajów ryzyka towarzyszącego transakcjom przeprowadzanym za pośrednictwem Domu Maklerskiego

Działalność Domu Maklerskiego w zakresie świadczenia usługi doradztwa inwestycyjnego oraz przyjmowania i przekazywania zleceń koncentruje się na instrumentach finansowych jakimi są tytuły uczestnictwa w instytucjach wspólnego inwestowania. Instrumentami tymi są wyemitowane na podstawie przepisów prawa polskiego lub obcego papiery wartościowe: certyfikaty inwestycyjne lub ETF lub niebędące papierami wartościowymi instrumenty finansowe reprezentujące prawa majątkowe przysługujące uczestnikom instytucji wspólnego inwestowania, w tym w szczególności jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych.

W przypadku świadczenia usługi zarządzania portfelem instrumentów finansowych Dom Maklerski wykorzystuje także inne instrumenty finansowe takie jak akcje, prawa do akcji, prawa poboru, bony skarbowe, kontrakty terminowe, opcje.

Poniżej przedstawiamy główne ryzyka związane z inwestowaniem w te kategorie lokat. Szczegółowe informacje związane z ryzykiem związanym z wybranymi instrumentami finansowymi zawarte są w dokumentach informacyjnych dotyczących poszczególnych funduszy inwestycyjnych.

- **Certyfikaty inwestycyjne**

Certyfikaty inwestycyjne to papiery wartościowe emitowane przez fundusze inwestycyjne zamknięte („FIZ”), reprezentujące prawa majątkowe uczestnika funduszu do udziału w jego aktywach. Fundusz inwestycyjny dokonuje okresowej wyceny portfela inwestycyjnego funduszu w celu określenia certyfikatów. Zmiana wartości aktywów funduszu (wzrost lub spadek) przekłada się na zmianę wartości certyfikatów (wzrost lub spadek), albowiem certyfikaty odzwierciedlają udział ich posiadacza w majątku FIZ. Fundusz inwestycyjny zamknięty dokonuje wyceny aktywów funduszu z częstotliwością określoną w statucie funduszu, ale nie rzadziej niż raz na trzy miesiące oraz na 7 dni przed rozpoczęciem zbywania certyfikatów kolejnej emisji. Emitent po dokonaniu wyceny udostępnia inwestorom informację o wartości aktywów netto przypadających na certyfikat.

Jeśli certyfikaty są notowane na giełdzie podlegają one codziennej wycenie rynkowej.

Właściciel certyfikatów może dokonać wtedy sprzedaży certyfikatów na rynku wtórnym, dokonać wykupu certyfikatów (na zasadach określonych w statucie funduszu i o ile statut przewiduje możliwość wykupu) lub otrzymać wypłatę środków przypadających na posiadane certyfikaty inwestycyjne w przypadku likwidacji funduszu. Podstawowymi dokumentami informacyjnymi dla Klientów są warunki emisji oraz statuty funduszy.

Ryzyko związane z inwestowaniem w certyfikaty inwestycyjne

Ryzyko związane z inwestowaniem w certyfikaty inwestycyjne związane jest przede wszystkim z kategorią funduszu inwestycyjnego będącego przedmiotem inwestycji oraz polityką inwestycyjną

prowadzoną przez ten fundusz. Fundusze mogą inwestować w różne kategorie lokat, np. akcje, instrumenty pochodne, obligacje, wierzytelności, aktywa niepubliczne (niebędące w obrocie giełdowym), wierzytelności, spółki celowe realizujące projekty inwestycyjne. Ryzyko funduszy związane jest z ryzykiem właściwym dla lokat, w które ten fundusz inwestuje. Przykładowo z reguły im większa część portfela inwestycyjnego może być inwestowana na rynku akcji czy też w instrumenty pochodne charakteryzujące się dźwignią finansową tym ryzyko inwestycji jest większe. Mechanizmy zarządzania ryzykiem funduszu mogą minimalizować ryzyka przypisane poszczególnym instrumentom, nie zawsze są w stanie całkowicie uchronić inwestora przed ryzykiem rynkowym. Wartość aktywów funduszu i wycena certyfikatów zależą od zachowania rynku, z którym związane są instrumenty będące przedmiotem lokat funduszu. Zmienność wyceny certyfikatu inwestycyjnego jest zależna od typu funduszu i jego składników lokat. Szczegółowe informacje dotyczące ryzyka związanego z certyfikatami poszczególnych funduszy inwestycyjnych zawarte są w ich dokumentach informacyjnych.

Do pozostałych rodzajów ryzyka związanych z inwestycją w certyfikaty inwestycyjne możemy zaliczyć:

Ryzyko płynności – może dotyczyć ograniczonej płynności certyfikatów na rynku wtórnym; certyfikaty inwestycyjne są przeważnie instrumentami o niskiej płynności; ryzyko to może być też związane z niską płynnością lokat będących przedmiotem inwestycji funduszu co może wpływać na ich cenę w przypadku konieczności ich sprzedaży przez fundusz i możliwość sprzedaży.

Ryzyko kredytowe – ryzyko niewypłacalności emitentów instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat funduszy i stanowiących ich aktywa.

Ryzyko selekcji instrumentów – może wynikać z błędnych decyzji zarządzających co do wyboru instrumentów będących przedmiotem lokat funduszu.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – ryzyko związane z możliwością skoncentrowania składnika aktywów funduszu na określonym rynku, segmencie rynku lub w określonym sektorze, które może mieć wpływ na wahanie i wartość certyfikatów inwestycyjnych poprzez niekorzystne zdarzenie mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor.

Ryzyko wyceny certyfikatu – ryzyko wynikające z niskiej płynności certyfikatów oraz okresów przeprowadzania przez fundusz wyceny oficjalnej aktywów. Istnieje ryzyko, że cen możliwa do uzyskania w wyniku transakcji na rynku wtórnym będzie niższa niż aktualna wycena aktywów netto funduszu.

Ryzyko dźwigni finansowej – ryzyko wynikające z inwestowania przez fundusz w instrumenty finansowe z wykorzystaniem dźwigni finansowej.

- **Jednostki uczestnictwa**

Jednostki uczestnictwa są to niebędące papierami wartościowymi instrumenty finansowe reprezentujące prawa majątkowe przysługujące uczestnikom instytucji wspólnego inwestowania (jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych). Emisja tych instrumentów finansowych może być prowadzona na podstawie właściwych przepisów prawa polskiego lub prawa obcego. Jednostki uczestnictwa stanowią tytuł współwłasności w majątku funduszu inwestycyjnego otwartego lub specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego i prezentują przypadającą na jednostkę uczestnictwa wartość aktywów netto funduszu. Inwestor może nabyć te instrumenty finansowe poprzez dokonanie wpłat do funduszu. Fundusz otwarty zobowiązany jest do zbycia jednostek uczestnictwa każdemu, kto dokona na nie wpłaty. Fundusz ma również obowiązek odkupienia jednostek uczestnictwa od każdego uczestnika funduszu, który zgłosi takie żądanie. Uczestnik funduszu otwartego nie może zbyć jednostki uczestnictwa na rzecz osób trzecich.

Ryzyko związane z inwestowaniem w jednostki uczestnictwa związane jest przede wszystkim z typem funduszu inwestycyjnego będącego przedmiotem inwestycji oraz polityką inwestycyjną prowadzoną przez ten fundusz. Fundusze mogą inwestować na zasadach wskazanych w Ustawie o funduszach inwestycyjnych w różne kategorie lokat, np. papiery wartościowe i instrumenty rynku pieniężnego, instrumenty pochodne, tytuły uczestnictwa w innych funduszach inwestycyjnych, depozyty w bankach krajowych i instytucjach kredytowych. Ryzyko funduszy związane jest z ryzykiem właściwym dla lokat, w które ten fundusz inwestuje. Przykładowo z reguły im większa część portfela inwestycyjnego może

być inwestowana na rynku akcji czy też w instrumenty pochodne charakteryzujące się dźwignią finansową tym ryzyko inwestycji jest większe. Mechanizmy zarządzania ryzykiem funduszu mogą minimalizować ryzyka przypisane poszczególnym instrumentom, nie zawsze są w stanie całkowicie uchronić inwestora przed ryzykiem rynkowym. Wartość aktywów funduszu i wycena jednostek uczestnictwa zależą od zachowania rynku, z którym związane są instrumenty będące przedmiotem lokat funduszu. Zmienność wyceny jednostek jest zależna od typu funduszu i jego składników lokat. Szczegółowe informacje dotyczące ryzyka związanego z nabywaniem jednostek uczestnictwa poszczególnych funduszy inwestycyjnych zawarte są w ich dokumentach informacyjnych, w szczególności w prospekcie emisyjnym oraz statutach.

Do pozostałych rodzajów ryzyka związanego z inwestycją w jednostki uczestnictwa możemy zaliczyć:

Ryzyko płynności – ryzyko to może być też związane z niską płynnością lokat będących przedmiotem inwestycji funduszu co może wpływać na ich cenę w przypadku konieczności ich sprzedaży przez fundusz i możliwość sprzedaży.

Ryzyko kredytowe – ryzyko niewypłacalności emitentów instrumentów finansowych będących przedmiotem lokat funduszy i stanowiących ich aktywa.

Ryzyko związane z koncentracją aktywów lub rynków – ryzyko związane z możliwością skoncentrowania składnika aktywów funduszu na określonym rynku, segmencie rynku lub w określonym sektorze, które może mieć wpływ na wahanie i wartość jednostek uczestnictwa poprzez niekorzystne zdarzenie mające negatywny wpływ na dany rynek, segment rynku lub sektor.

Ryzyko selekcji instrumentów – może wynikać z błędnych decyzji zarządzających co do wyboru instrumentów będących przedmiotem lokat funduszu.

Ryzyko dźwigni finansowej – ryzyko wynikające z inwestowania przez fundusz w instrumenty finansowe z wykorzystaniem dźwigni finansowej.

- **Akcje**

Akcje to papiery wartościowe emitowane przez spółki akcyjne, mające charakter udziałowy. Posiadanie akcji odzwierciedla udział w kapitale spółki. Z akcjami wiążą się prawa o charakterze korporacyjnym takie jak prawo do informowania o działalności spółki czy udział i głosowanie na zgromadzeniu akcjonariuszy a także prawa o charakterze majątkowym takie jak prawo do udziału w zysku lub prawo do dywidendy. Akcje zdematerializowane, które są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym cechują się wysoką zmiennością ceny.

Ryzyko związane z inwestowaniem w akcje – ryzyko powiązane z sytuacją spółki będącej emitentem, sposobem i zakresem prowadzenia działalności przez spółkę, branżą, w której spółka działa, a także sytuacją geopolityczną czy otoczeniem gospodarczym, w którym prowadzona jest działalność. Istotne znaczenie ma też prawdopodobieństwo wystąpienia zdarzeń losowych, które mogą wpłynąć na kondycję finansową spółki.

Inwestowanie w akcje może także wiązać się z ryzykiem braku płynności, ryzykiem spadku wartości, ryzykiem wycofania lub zawieszenia obrotu akcjami, a także ryzykiem upadłości lub likwidacji spółki będącej emitentem.

- **Prawa do akcji**

Prawa do akcji są instrumentami finansowymi uprawniającymi akcjonariuszy spółki do nabywania akcji emitowanych w ramach nowej emisji. Prospekt emisyjny określa liczbę praw poboru uprawniających do złożenia zapisu. Prawa do akcji powstają w momencie ich przydziału w ramach zapisu na akcje nowej emisji. Właściciel praw poboru jest uprawniony do otrzymania akcji po zamknięciu procesu podwyższenia kapitału zakładowego. Prawa do akcji cechuje wysoka zmienność cen.

Ryzyko związane z inwestowaniem w prawa do akcji – ryzyko to jest zbliżone do ryzyka związanego z inwestowaniem w akcje. Może wiązać się z niedojściem do skutku planowanego podwyższenia kapitału zakładowego spółki.

- **Prawa poboru**

Prawa poboru są instrumentami finansowymi, które dają prawo akcjonariuszom spółki do nabycia akcji emitowanych w nowej emisji. Prospekt emisyjny określa ilość praw poboru uprawniającą do złożenia zapisu na akcje. Prawa poboru mogą być przedmiotem obrotu niezależnie od akcji i być notowane na rynku regulowanym. Prawa poboru cechuje wysoka zmienność cen.

Ryzyko związane z inwestowaniem w prawa poboru – ryzyko to jest zbliżone do ryzyka związanego z inwestowaniem w akcje. Posiadacz praw poboru powinien dotrzymać terminu złożenia zapisu na akcje nowej emisji lub sprzedać je – przed upływem terminu ich wygaśnięcia.

Inwestowanie w prawa poboru może także wiązać się ze znacznymi wahaniami kursów, niedośćciem do skutku planowanego podwyższenia kapitału spółki oraz innych czynników ryzyka wskazanych przy inwestowaniu w akcje.

- **Obligacje**

Obligacje to dłużne papiery wartościowe. Emitent wobec ich posiadacza zobowiązuje się do spełnienia określonego świadczenia. Obligacje mają określony termin zapadalności, w którym są wykupywane wraz z należnymi odsetkami. Zasady wykupu określone są w warunkach emisji. Obligacje mogą mieć formę dokumentu lub zdematerializowaną. Emitentem obligacji może być Skarb państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub spółka. Obligacje mogą być zabezpieczone na prawach majątkowych.

Ryzyko związane z inwestowaniem w obligacje – ryzyko powiązane z możliwością niewypłacalności emitenta, zmianą wartości obligacji i w przypadku obligacji o zmiennej stopie procentowej powiązane ze zmianami wysokości stóp procentowych, a także ryzyko braku płynności.

- **Bony skarbowe**

Bony skarbowe są instrumentami finansowymi dłużnymi na okaziciela, emitowanymi przez Skarb Państwa. Stanowią swego rodzaju formę pożyczki, jaką zaciąga Skarb Państwa. Bony skarbowe są nabywane bądź zbywane przez Skarb Państwa w drodze przetargu lub na podstawie umowy przyznającej prawo zakupu albo odkupienia. Bony skarbowe można nabyć na rynku pierwotnym bądź w obrocie wtórnym. List emisyjny określa wartość bonów skarbowych oraz terminy przetargów. Po okresie, na jaki zostały wyemitowane, bony skarbowe podlegają wykupowi po wartości nominalnej. Termin zapadalności bonów skarbowych nie przekracza jednego roku. Bony skarbowe występują jako instrumenty zdematerializowane. Mogą być notowane w alternatywnym systemie obrotu. Bony skarbowe charakteryzują się niską zmiennością cen.

Ryzyko związane z inwestowaniem w bony skarbowe – ryzyko związane przede wszystkim ze zmiennością stóp procentowych, ryzykiem zmiany ceny w przypadku sprzedaży przed zakończeniem okresu zapadalności oraz ryzykiem płynności.

Ryzyko niedotrzymania warunków emisji – ryzyko, które należy uznać za znikome z uwagi na podmiot występujący w roli emitenta.

- **Kontrakty terminowe**

Kontrakty terminowe są instrumentami finansowymi, które przyjmują formę umowy pomiędzy dwoma podmiotami. Pozycję stron w kontraktach terminowych przyjmują:

- a) Kupujący, zajmujący w kontrakcie terminowym pozycję długą;
- b) Sprzedający, zajmującym w kontrakcie terminowym pozycję krótką.

Przedmiotem kontraktów terminowych jest przyszła wartość instrumentu bazowego, który strony określają przy zawieraniu umowy. Za instrument bazowy będący przedmiotem umowy mogą zostać przyjęte m.in. akcje, obligacje, waluty lub indeksy giełdowe. Zawarcie umowy pomiędzy kupującym i sprzedającym każdorazowo zobowiązuje strony do określenia rodzaju i ilości instrumentu bazowego, ceny wykonania kontraktu terminowego oraz terminu wygaśnięcia kontraktu po, w którym strony dokonają zakupu, sprzedaży lub rozliczenia pieniężnego za instrument. W trakcie kontraktu strony posiadają tzw. otwartą pozycję długą lub krótką z zależności od podmiotu umowy. Pozycja otwarta stron może ulec zmianie na skutek wycofania się z kontraktu (zamknięcie pozycji) przez którąkolwiek ze stron.

Po zamknięciu pozycji strona posiadająca pozycję długą chcąc zamknąć inwestycję, zobowiązana jest do sprzedaży kontraktu z tym identycznym terminem wykonania, natomiast strona posiadająca pozycję krótką chcąc zamknąć pozycję, musi ją wykupić. Rozliczenie kontraktu terminowego w zależności od jego rodzaju może nastąpić przez dostawę instrumentu bazowego (kontrakty forward) albo poprzez rozliczenie pieniężne (kontrakty futures). Kurs kontraktu najczęściej podaje się w punktach, złotych polskich lub punktach procentowych, a wartość ustala się mnożąc kurs przez odpowiedni mnożnik.

Ryzyko inwestowania w kontrakty terminowe – podstawowym ryzykiem jest ryzyko z wartością instrumentu bazowego będącego przedmiotem kontraktu np.: w przypadku kontraktów terminowych akcyjnych – ryzyko związane z inwestowaniem w akcje i zmianą ich wartości, w przypadku kontraktów terminowych walutowych – ryzyko zmiany kursu walut. Należy uwzględnić także ryzyko dużej zmienności cen kontraktów terminowych, ryzyko kredytowe oraz ryzyko stopy procentowej.

Ryzyko płynności – kontrakty terminowe mają mniejszą płynność w stosunku do instrumentów bazowych, które są przedmiotem kontraktów.

Ryzyko dźwigni finansowej – kontrakty terminowe mogą być skonstruowane w oparciu o mechanizm dźwigi finansowej. W związku z zawarciem kontraktu o wartości przekraczającej posiadane przez stronę środki finansowe, zobowiązana ona jest do wniesienia do Domu Maklerskiego depozytu zabezpieczającego przynajmniej częściowe rozliczenie zawartej transakcji. Głównym ryzykiem związanym z dźwignią finansową przy kontraktach terminowych jest pełna utrata zainwestowanych środków lub poniesienie straty przekraczającej wartość opłaconego depozytu zabezpieczającego.

- **Opcje**

Opcje to instrumenty finansowe w postaci kontraktu pomiędzy posiadaczem opcji (zajmujący pozycję długą), a wystawcą opcji (zajmujący pozycję krótką). Posiadacz opcji nabywa prawo do kupna lub sprzedaży instrumentu bazowego po ustalonej z wystawcą cenie, który w dniu realizacji opcji musi umówiony instrument bazowy odpowiednio sprzedać lub kupić. Na tle rynku rozróżniamy:

- a) Opcje kupna – uprawniają posiadacza do kupna określonego instrumentu, w oznaczonej wcześniej cenie i terminie w przyszłości;
- b) Opcje sprzedaży – uprawniają posiadacza do sprzedaży określonego instrumentu w oznaczonej wcześniej cenie i terminie w przyszłości.

Przy związaniu się opcją podmioty zobowiązane są wskazać co najmniej ilość instrumentu bazowego stanowiącego przedmiotem kontraktu, cenę oraz termin wygaśnięcia opcji. Upływ terminu wygaśnięcia opcji skutkuje barkiem możliwości wykonanie transakcji. W przypadku zawierania przez strony transakcji na rynku zorganizowanym posiadacz opcji jest zobowiązany do zapłaty ceny (premii), natomiast wystawca opcji musi wnieść określony depozyt zabezpieczający. Nabycie opcji kupna oraz wystawienie opcji sprzedaży dają możliwość osiągnięcia zysków przy wzroście instrumentu bazowego. Nabycie opcji sprzedaży jak również wystawienie opcji kupna umożliwiają osiągnięcie zysków pod warunkiem spadku wartości instrumentu bazowego. Maksymalny zysk strony zajmującej pozycję długą na opcjach może być nieograniczony, jednakże maksymalny zysk strony zajmującej pozycję krótką stanowi równowartość premii otrzymanej w chwili otwierania pozycji.

Ryzyko inwestowania w opcje – ryzyko związane z wysoką zmiennością notowań, ryzykiem płynności, ryzykiem stopy procentowej, ryzykiem kredytowym, ryzykiem upływu terminu wygaśnięcia opcji, ryzykiem zmienności wartości instrumentów bazowych, a także ryzykami charakterystycznymi dla danego instrumentu bazowego.

Ryzyko dźwigni finansowej – opcje mogą zostać zawarte przez Klienta przy pomocy dźwigi finansowej, co oznacza, że możliwa jest utrata wszystkich zainwestowanych środków bądź poniesienie straty przewyższającej wartość wpłaconego depozytu.

Usługa zarządzania portfelem instrumentów finansowych

W ramach usługi Dom Maklerski przygotowuje i przekazuje klientowi w oparciu o jego potrzeby i sytuację strategię inwestycyjną, na podstawie której zarządza aktywami klienta – inwestuje w jego imieniu i na jego rachunek w określone strategią instrumenty finansowe.

Do głównych czynników ryzyka związanych z korzystaniem z usługi doradztwa inwestycyjnego zalicza się:

1. ryzyko nieodpowiedniej strategii – strategii inwestycyjne przygotowywane są na podstawie informacji przekazanych przez klienta Domowi Maklerskiemu poprzez wypełnienie odpowiedniej ankiety służącej do przeprowadzenia oceny odpowiedniości, której celem jest dostosowanie świadczonych usług do indywidualnej sytuacji klienta i tym samym działanie w najlepiej pojętym interesie klienta; istnieje ryzyko, iż tworzone strategii inwestycyjne nie będą uwzględniały jego indywidualnej sytuacji; ryzyko takie powstaje w szczególności w przypadku wystąpienia istotnej zmiany w zakresie dotyczącym wiedzy, doświadczenia inwestycyjnego, sytuacji finansowej lub celów inwestycyjnych klienta oraz niepoinformowania o niej Domu Maklerskiego;
2. ryzyko niewłaściwie oszacowanej wartości lub ryzyko nietrafionej oceny kierunku zmian ceny rekomendowanego instrumentu finansowego (w tym założonego okresu inwestycyjnego, w którym zmiana ceny powinna się dokonać) – niewłaściwie oszacowana wartość, nietrafiona ocena dot. kierunku zmian cen lub przyjęcie niewłaściwego horyzontu czasowego inwestycji i związane z tym zalecone zachowanie inwestycyjne mogą powodować, iż wyniki z inwestycji będą gorsze od oczekiwanych; w szczególności istnieje możliwość poniesienia straty pierwotnie zainwestowanego kapitału;
3. ryzyko inwestycyjne – realizacja strategii inwestycyjnych wiąże się z lokowaniem środków w poszczególne instrumenty finansowe nią określone. Ma to na celu osiągnięcie oczekiwanego zysku, ale także może powodować utratę przynajmniej części zainwestowanych środków. Dla każdego z instrumentów finansowych uwzględnionych w strategii istnieje specyficzne ryzyko z nim związane;
4. ryzyko dezaktualizacji strategii – istnieje ryzyko związane z ograniczoną w czasie aktualnością strategii inwestycyjnej przekazanej klientowi.

Usługa doradztwa inwestycyjnego

W ramach usługi Dom Maklerski przygotowuje i przekazuje klientowi w oparciu o jego potrzeby i sytuację rekomendację dotyczącą:

1. kupna, sprzedaży, zamiany/konwersji, wykupu określonych instrumentów finansowych albo powstrzymania się od zawarcia transakcji dotyczącej tych instrumentów;
2. wykonania lub powstrzymania się od wykonania uprawnień wynikających z określonego instrumentu finansowego do zakupu, sprzedaży, zamiany/konwersji lub wykupu instrumentu finansowego.

Do głównych czynników ryzyka związanych z korzystaniem z usługi doradztwa inwestycyjnego zalicza się:

1. ryzyko nieodpowiednich rekomendacji – rekomendacje inwestycyjne przygotowywane są na podstawie informacji przekazanych przez klienta Domowi Maklerskiemu poprzez wypełnienie odpowiedniej ankiety służącej do przeprowadzenia oceny odpowiedniości, której celem jest dostosowanie świadczonych usług do indywidualnej sytuacji klienta i tym samym działanie w najlepiej pojętym interesie klienta; istnieje ryzyko, iż przekazywane klientowi rekomendacje inwestycyjne nie będą uwzględniały jego indywidualnej sytuacji; ryzyko takie powstaje w szczególności w przypadku wystąpienia istotnej zmiany w zakresie dotyczącym wiedzy, doświadczenia inwestycyjnego, sytuacji finansowej lub celów inwestycyjnych klienta oraz niepoinformowania o niej Domu Maklerskiego;
2. ryzyko niewłaściwie oszacowanej wartości lub ryzyko nietrafionej oceny kierunku zmian ceny rekomendowanego instrumentu finansowego (w tym założonego okresu inwestycyjnego, w którym zmiana ceny powinna się dokonać) – niewłaściwie oszacowana wartość, nietrafiona ocena dot. kierunku zmian cen lub przyjęcie niewłaściwego horyzontu czasowego inwestycji i związane z tym zalecone

zachowanie inwestycyjne mogą powodować, iż wyniki z inwestycji będą gorsze od oczekiwanych; w szczególności istnieje możliwość poniesienia straty pierwotnie zainwestowanego kapitału;

3. ryzyko dezaktualizacji rekomendacji – istnieje ryzyko związane z ograniczoną w czasie aktualnością rekomendacji inwestycyjnej przekazanej klientowi.

Podjęcie decyzji inwestycyjnej korzystający z usługi doradztwa inwestycyjnego Klient powinien mieć na uwadze ryzyko związane z tą usługą.

Klient powinien mieć także na uwadze to, iż przedmiotem rekomendacji inwestycyjnej są wyłącznie instrumenty finansowe będące w ofercie Domu Maklerskiego lub instrumenty finansowe, w których obrocie Dom Maklerski pośredniczy.

Usługa oferowania instrumentów finansowych

Usługa oferowania instrumentów finansowych odnosi się do certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych zamkniętych i dotyczy w dużej mierze wyłącznie Klientów profesjonalnych i nie jest świadczona dla Klientów detalicznych. W ramach czynności wykonywanych na rzecz klientów indywidualnych prezentowane są informacje o instrumentach i warunkach ich nabycia udostępniane przez emitentów.

Sprzedaż krzyżowa

Przez pojęcie sprzedaży krzyżowej należy rozumieć oferowanie pakietu produktów i/lub usług, w którym każdy z oferowanych produktów lub usług jest dostępny oddzielnie, a Klient ma prawo zakupu każdego z komponentów pakietu osobno lub oferowanie pakietu produktów i/lub usług, w którym przynajmniej jeden z produktów lub usług nie jest dostępny dla klientów oddzielnie.

Sprzedaż krzyżowa może być sprzedażą łączoną lub sprzedażą wiązaną. Przez sprzedaż łączoną rozumie się świadczenie przez firmę inwestycyjną usługi maklerskiej, o której mowa w art. 69 ust. 2 Ustawy, oraz innych usług na podstawie jednej umowy, jeżeli każda z tych usług może być świadczona przez firmę inwestycyjną na podstawie odrębnej umowy oraz klient ma możliwość zawarcia z firmą inwestycyjną odrębnej umowy dotyczącej każdej z tych usług. Sprzedaż wiązana to świadczenie przez firmę inwestycyjną usługi maklerskiej, o której mowa w art. 69 ust. 2 Ustawy, oraz innych usług na podstawie jednej umowy, jeżeli co najmniej jedna z tych usług nie może być świadczona przez firmę inwestycyjną na podstawie odrębnej umowy.

Na podstawie *Regulaminu wybranych usług maklerskich w CERES Domu Inwestycyjnym S.A.* Dom Maklerski świadczy usługę przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych oraz sporządzania analiz inwestycyjnych, analiz finansowych oraz innych rekomendacji o charakterze ogólnym dotyczących transakcji w zakresie instrumentów finansowych w ramach sprzedaży związanej tj. nie ma możliwości zawarcia oddzielnej umowy w zakresie świadczenia powyższych usług maklerskich.

Występowanie usług świadczonych przez Dom Maklerski na rzecz Klienta w ramach powyższego modelu sprzedaży krzyżowej nie powoduje dla Klienta zmiany poziomu ryzyka związanego z korzystaniem z usług, w porównaniu z ryzykiem, które wynikałyby z poszczególnych usług, gdyby usługi te były świadczone na podstawie odrębnych umów lub były świadczone oddzielnie.

Świadczenie usług w ramach sprzedaży krzyżowej nie wpływa na wysokość kosztów i opłat związanych z zawarciem, wykonaniem lub rozwiązaniem umowy, w porównaniu z kosztami i opłatami, które wynikałyby z poszczególnych usług, gdyby te usługi były świadczone na podstawie odrębnych umów lub były świadczone oddzielnie.

Korzystanie z usług świadczonych przez Dom Maklerski wiąże się z opłatami określonymi każdorazowo w Tabeli Opłat i Prowizji.

Tabela Opłat i Prowizji dla usług maklerskich świadczonych przez Dom Maklerski dostępna jest również na stronie internetowej oraz w siedzibie Domu Maklerskiego.

Podstawowe zasady składania reklamacji

Klient jest uprawniony do składania reklamacji dotyczących działań lub zaniechań Domu Maklerskiego. Dom Maklerski przyjmuje reklamacje Klientów w następujący sposób:

1. korespondencyjnie na adres siedziby Domu Maklerskiego: Plac Bankowy 1, 00 – 139 Warszawa;
2. osobiście (w formie pisemnej lub ustnie do protokołu) w siedzibie Domu Maklerskiego;
3. za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: reklamacje@ceresdi.pl.

Udzielenie odpowiedzi na Reklamację powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, nie później niż 30 dni od daty złożenia Reklamacji. Do zachowania terminu wskazanego w zdaniu poprzednim wystarczy wysłanie odpowiedzi przed jego upływem.

W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie Reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie, Dom Maklerski:

1. wyjaśnia przyczynę opóźnienia;
2. wskazuje okoliczności, które muszą zostać ustalone dla rozpatrzenia sprawy;
3. określa przewidywany termin rozpatrzenia Reklamacji i udzieleniu odpowiedzi, który nie może przekroczyć 60 dni od dnia złożenia reklamacji.

W przypadku nieuwzględnienia roszczeń Klienta, treść odpowiedzi powinna zawierać również pouczenie o możliwości:

- a) odwołania się od stanowiska zawartego w odpowiedzi na reklamację, a także sposób wniesienia tego odwołania;
- b) skorzystania z instytucji mediacji albo sądu polubownego w tym w szczególności sądu polubownego przy Komisji Nadzoru Finansowego;
- c) wystąpienia z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego, dotyczy wyłącznie osób fizycznych;
- d) wystąpienia z powództwem do sądu powszechnego ze wskazaniem podmiotu, który powinien być pozwany i sądu miejscowego właściwego do rozpoznania sprawy.

Szczegółowe zasady rozpatrywania reklamacji określa Regulamin składania i rozpatrywania reklamacji w CERES Domu Inwestycyjnym SA.

Zasady postępowania w przypadku powstania konfliktu interesów

Dom Maklerski identyfikuje konflikty interesów jako okoliczności mogące doprowadzić do powstania sprzeczności interesów pomiędzy interesem Domu Maklerskiego, grupy kapitałowej do której należy Dom Maklerski, osoby zaangażowanej i obowiązkiem działania przez Dom Maklerski w sposób rzetelny, z uwzględnieniem najlepiej pojętego interesu Klientów, jak również znane Domowi Maklerskiemu okoliczności mogące doprowadzić do sprzeczności pomiędzy interesami kilku Klientów. Dom Maklerski w ramach prowadzonej działalności przeciwdziała powstawaniu konfliktu interesów poprzez:

1. monitorowanie, identyfikowanie i unikanie ryzyka powstania konfliktu interesów,
2. zarządzanie powstałym konfliktem interesów zgodnie z wewnętrznymi regulacjami obowiązującymi w Domu Maklerskim,
3. niezwłoczne ujawnienie wobec zainteresowanych Klientów okoliczności zaistnienia konfliktu interesów, o ile Dom Maklerski działając na podstawie wewnętrznych regulacji nie jest w stanie skutecznie zarządzić takim konfliktem i zapewnić należytej ochrony interesu Klienta,
4. podejmowanie innych działań polegających również na ograniczaniu możliwości inwestycji własnych Domu Maklerskiego lub wprowadzaniu odpowiednich rozwiązań organizacyjnych.

Podstawowe zasady postępowania Domu Maklerskiego w przypadku powstania konfliktu interesów reguluje Regulamin zarządzania konfliktem interesów w CERES Domu Inwestycyjnym S.A. dostępny w siedzibie Domu Maklerskiego oraz na stronie internetowej www.ceresdi.pl.

Polityka działania w najlepiej pojętym interesie Klienta

Dom Maklerski świadcząc usługę przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia certyfikatów inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych zamkniętych, jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych otwartych oraz tytułów uczestnictwa w instytucjach zbiorowego inwestowania zagranicznych funduszy inwestycyjnych, z uwagi na charakter tych instrumentów finansowych, nie ma arbitralnej możliwości przekazania zlecenia do wykonania w wybranym przez Dom Maklerski miejscu wykonania. Zlecenia dotyczące:

- a) jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych – przekazywane są do towarzystwa funduszy inwestycyjnych, które zarządza danym funduszem inwestycyjnym lub do innego podmiotu wskazanego przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych (Agent transferowy);
- b) certyfikatów inwestycyjnych nowych emisji – przekazywane są do towarzystwa funduszy inwestycyjnych, które zarządza danym funduszem inwestycyjnym;
- c) certyfikatów inwestycyjnych zapisanych na rachunku papierów wartościowych – do podmiotu prowadzącego taki rachunek i/lub do podmiotu prowadzącego docelowy rachunek papierów wartościowych;
- d) certyfikatów inwestycyjnych innych niż wskazane w lit. c. powyżej – do podmiotu prowadzącego rejestr lub ewidencję, w której są zapisane takie certyfikaty inwestycyjne.

Do zleceń dotyczących tytułów uczestnictwa stosuje się postanowienia dotyczące: certyfikatów inwestycyjnych – jeżeli tytuły uczestnictwa są papierami wartościowymi, albo jednostek uczestnictwa – w przypadku tytułów uczestnictwa niebędących papierami wartościowymi.

Dom Maklerski, zachowując należyłą staranność oraz działając w najlepiej pojętym interesie Klienta:

- a) przyjmuje i przekazuje zlecenia w sposób uwzględniający w pełni żądanie Klienta;
- b) zlecenia są przyjmowane i przekazywane przez Dom Maklerski niezwłocznie, w kolejności ich wpływu, z uwzględnieniem terminów statutowych zapisów, umorzeń lub wykupów poszczególnych instrumentów finansowych;
- c) niezwłocznie przekazuje Klientowi potwierdzenie przekazania zlecenia do wykonania.

Dom Maklerski świadcząc usługę zarządzania portfelem przy składaniu i realizacji zleceń kupna i sprzedaży Instrumentów finansowych podejmuje działania zmierzające do uzyskania możliwie najlepszych dla Klientów warunków jego realizacji, uwzględniając założenia strategii inwestycyjnej.

W celu zapewnienia możliwie najlepszych warunków realizacji zleceń, Dom Maklerski składając zlecenie na rzecz Portfela bierze pod uwagę następujące czynniki oraz odpowiadające im wagi, określone procedurą wewnętrzną: cena instrumentu finansowego w danym miejscu realizacji, całkowite koszty związane z wykonaniem zlecenia, prawdopodobieństwo zawarcia transakcji i jej rozliczenia, czas (szybkość) zawarcia transakcji, wielkość zlecenia, charakter zlecenia. Osoba składająca zlecenie dokonuje oceny względnej wagi wskazanych czynników w oparciu o własną wiedzę, doświadczenie oraz ocenę, na podstawie dostępnych w czasie składania zlecenia informacji rynkowych.

Powyższe zasady nie mają zastosowania, gdy dla danego instrumentu finansowego istnieje tylko jedno miejsce wykonania lub występują obiektywne przyczyny uniemożliwiające przekazanie zlecenia do wybranego miejsca z przyczyn niezależnych od Domu Maklerskiego.

Zasady klasyfikacji klientów

W ramach przeprowadzania klasyfikacji Dom Maklerski dokonuje podziału Klientów na następujące kategorie: klienci detaliczni, klienci profesjonalni, uprawnieni kontrahenci.

Klientem detalicznym jest Klient niebędący ani Klientem profesjonalnym ani Uprawnionym kontrahentem.

Klientem profesjonalnym jest Klient posiadający doświadczenie i wiedzę pozwalające na podejmowanie właściwych decyzji inwestycyjnych, jak również na właściwą ocenę ryzyka związanego z tymi decyzjami, będący:

1. bankiem,
2. firmą inwestycyjną,
3. zakładem ubezpieczeń,
4. funduszem inwestycyjnym, alternatywną spółką inwestycyjną, towarzystwem funduszy inwestycyjnych lub zarządzającym ASI w rozumieniu ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi,
5. funduszem emerytalnym lub towarzystwem emerytalnym w rozumieniu ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 989, 1289 i 1717),
6. towarowym domem maklerskim,
7. podmiotem zawierającym w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, na własny rachunek, transakcje na rynkach kontraktów terminowych, opcji lub innych instrumentów pochodnych albo na rynkach pieniężnych wyłącznie w celu zabezpieczenia pozycji zajętych na tych rynkach, lub działających w tym celu na rachunek innych członków takich rynków, o ile odpowiedzialność za wykonanie zobowiązań wynikających z tych transakcji ponoszą uczestnicy rozliczający te rynki,
8. instytucją finansową inną niż wskazane w pkt. 1-7,
9. inwestorem instytucjonalnym innym niż wskazany w pkt. 1-8 prowadzącym regulowaną działalność na rynku finansowym,
10. podmiotem prowadzącym poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej działalność równoważną do działalności prowadzonej przez podmioty wskazane w pkt. 1-9,
11. przedsiębiorcą spełniającym co najmniej dwa z poniższych wymogów, przy czym równowartość kwot wskazanych w euro jest obliczana przy zastosowaniu średniego kursu euro ustalanego przez Narodowy Bank: a. suma bilansowa tego przedsiębiorcy wynosi co najmniej 20 000 000 euro, b. osiągnięta przez tego przedsiębiorcę wartość przychodów ze sprzedaży wynosi co najmniej 40 000 000 euro, c. kapitał własny lub fundusz własny tego przedsiębiorcy wynosi co najmniej 2 000 000 euro,
12. organem publicznym, który zarządza długiem publicznym, bankiem centralnym, Bankiem Światowym, Międzynarodowym Funduszem Walutowym, Europejskim Bankiem Centralnym, Europejskim Bankiem Inwestycyjnym lub inną organizacją międzynarodową pełniącą podobne funkcje,
13. innym inwestorem instytucjonalnym, którego głównym przedmiotem działalności jest inwestowanie w instrumenty finansowe, w tym podmioty zajmujące się sekurytyzacją aktywów lub zawieraniem innego rodzaju transakcji finansowych,
14. podmiotem innym niż wskazane w pkt. 1-13, który na własne żądanie został przez Dom Maklerski uznany za klienta profesjonalnego zgodnie z postanowieniami Ustawy.

Klienci mogą ubiegać się o przynależność do kategorii innej niż ta, do której zostali zakwalifikowani przez Dom Maklerski. Klienci mogą wnioskować o przyporządkowanie do różnych kategorii wobec różnego rodzaju usług lub o przyporządkowanie do określonej kategorii dla potrzeb realizacji konkretnej transakcji.

Szczegółowy tryb zmiany kategorii oraz zakres ochrony przysługującej w ramach poszczególnych kategorii określa Polityka klasyfikacji Klientów w CERES Domu Inwestycyjnym S.A. dostępna w siedzibie Domu Maklerskiego oraz na stronie internetowej www.ceresdi.pl.

Raportowanie

Dom Maklerski przekazuje Klientowi następujące informacje:

- potwierdzenie przekazania zlecenia do wykonania;
- o czynnościach podjętych w ramach usługi zarządzania portfelem po każdym miesiącu kalendarzowym;
- informację o kosztach ex post, w trybie i na zasadach określonych przepisami prawa.

System rekompensat i podstawowe zasady ochrony aktywów Klientów

Dom Maklerski uczestniczy w obowiązkowym systemie rekompensat prowadzonym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A., którego celem jest zapewnienie inwestorom wypłat do wysokości określonej Ustawą z dnia 29 lipca 2005r. o obrocie instrumentami finansowymi („Ustawa”), środków pieniężnych oraz zrekompensowanie wartości utraconych instrumentów finansowych, zgromadzonych przez nich w domach maklerskich, w tym w ich oddziałach poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z tytułu świadczonych na ich rzecz usług, w zakresie czynności, o których mowa w art. 69 ust. 2 i ust. 4 pkt. 1 Ustawy, w przypadku:

1. ogłoszenia upadłości domu maklerskiego, lub
2. prawomocnego oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości ze względu na to, że majątek tego domu maklerskiego nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania, lub
3. stwierdzenia przez Komisję Nadzoru Finansowego, że Dom Maklerski nie jest w stanie, z powodów ściśle związanych z sytuacją finansową, wykonać ciężących na nim zobowiązań wynikających z roszczeń inwestorów i nie jest możliwe ich wykonanie w najbliższym czasie.

Szczegółowe zasady i warunki ochrony aktywów Klientów w ramach systemu rekompensat określa Ustawa.

Ponadto szczegółowe informacje o systemie rekompensat dostępne są również na stronie internetowej Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A.: www.kdpw.pl.

Informacja o kosztach i opłatach

Z tytułu świadczenia usług maklerskich Dom Maklerski pobiera wynagrodzenie zgodnie z przyjętą Tabelą opłat i prowizji za świadczenie wybranych usług maklerskich obowiązującą w Domu Maklerskim z zastrzeżeniem, że wynagrodzenie za usługi zarządzania portfelami i usługi doradztwa inwestycyjnego pobierane jest na zasadach określonych w umowie zawartej z Klientem. W zależności od rodzaju usługi maklerskiej powiązane z nimi opłaty i prowizje pobierane przez Dom Maklerski są określone w następujący sposób:

Czynność	Stawka
Przyjęcie i przekazanie do realizacji zlecenia nabycia, odkupienia, konwersji lub zamiany jednostek uczestnictwa FIO/SFIO lub tytułów uczestnictwa FZ	0 % ¹ + opłata manipulacyjna zgodna z tabelą opłat danego towarzystwa funduszy inwestycyjnych ²
Zarządzanie aktywami funduszu inwestycyjnego (FIO, SFIO, FZ)	opłata za zarządzanie zgodna z tabelą opłat danego towarzystwa funduszy inwestycyjnych ³
Udostępnianie analiz dotyczących wybranych Instrumentów finansowych	0 PLN miesięcznie ⁴
Udostępnianie analiz rynkowych	0 PLN miesięcznie ⁴
Udostępnianie rekomendacji dotyczących wybranych Instrumentów finansowych	0 PLN miesięcznie ⁴
Doradztwo Inwestycyjne Indywidualne	0 PLN miesięcznie ⁴
Doradztwo Inwestycyjne Portfelowe	0 PLN miesięcznie ⁴

Niezależnie od opłat i prowizji związanych z usługami maklerskimi świadczonymi przez Dom Maklerski, Klient może ponosić opłaty i prowizje związane z instrumentami finansowymi, będącymi przedmiotem

¹ Stawka została określona jako procent wartości zlecenia.

² Opłaty manipulacyjne pobierane są przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych, a następnie w całości lub części przekazywane Domowi Maklerskiemu.

³ Opłaty za zarządzanie aktywami funduszy inwestycyjnych pobierane są przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych.

⁴ Dom Maklerski nie pobiera opłat z tytułu powyższych usług natomiast otrzymuje wynagrodzenie od towarzystw funduszy inwestycyjnych za czynności podnoszące jakość usług maklerskich na zasadach określonych w odrębnych umowach.

tych usług, pobierane przez wystawców lub emitentów instrumentów finansowych. W przypadku jednostek i tytułów uczestnictwa funduszy inwestycyjnych oraz certyfikatów inwestycyjnych emitowanych przez fundusze inwestycyjne zamknięte, informacje o opłatach prowizjach ponoszonych przez Klienta (uczestnika funduszu) znajdują się w dokumentach zawierających kluczowe informacje o produkcie (KID), udostępnianych Klientowi przez Dom Maklerski przed nabyciem tych instrumentów (dotyczy usługi przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentu finansowego).

Informacja o otrzymanych przez pracowników Domu Maklerskiego opłatach, prowizjach lub świadczeniach niepieniężnych w związku ze świadczeniem usług maklerskich

Dom Maklerski prowadzi działalność maklerską w sposób rzetelny i profesjonalny, zgodnie z zasadami uczciwego obrotu oraz zgodnie z najlepiej pojętymi interesami Klientów. W związku ze świadczeniem usług maklerskich Dom Maklerski może przyjmować lub przekazywać:

1. opłaty, prowizje i świadczenia niepieniężne przyjmowane od Klienta lub osoby działającej w jego imieniu albo przekazywanych Klientowi lub osobie działającej w jego imieniu;
2. opłaty lub prowizje niezbędne dla świadczenia danej usługi maklerskiej na rzecz Klienta;
3. opłaty, prowizje i świadczenia niepieniężne w celu poprawienia jakości usługi maklerskiej świadczonej na rzecz Klienta.

Na pisemne żądanie Klienta, Dom Maklerski przekazuje Klientowi informację o opłatach, prowizjach i świadczeniach niepieniężnych otrzymanych w związku ze świadczeniem usług maklerskich, w tym o ich istocie i wysokości lub sposobie ustalania ich wysokości.

Ogólne zasady przyjmowania lub przekazywania opłat, prowizji lub świadczeń niepieniężnych w celu poprawienia jakości usług maklerskich świadczonych na rzecz Klientów regulują wewnętrzne procedury.

Dom Maklerski dopuszcza oferowanie i przyjmowanie upominków w relacjach biznesowych pod warunkiem spełnienia wszystkich poniższych warunków:

- upominki są niewielkiej wartości i są oferowane lub przyjmowane w ramach prowadzonej działalności biznesowej,
- ich wartość, charakter i częstotliwość jest adekwatna do statusu odbiorcy,
- ich oferowanie lub przyjmowanie nie narusza regulacji wewnętrznych Domu Maklerskiego oraz przepisów prawa powszechnie obowiązującego. W przypadku, gdy wartość upominków przekracza wartość określoną w regulacjach wewnętrznych Domu Maklerskiego, ich przyjęcie uzależnione jest od uzyskania akceptacji osób upoważnionych.

Pozostałe świadczenia niezgodne z przepisami prawa są klasyfikowane jako niedozwolone i nie są pobierane.

Dom Maklerski świadcząc usługę zarządzania portfelem, w którego skład wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych, z wyłączeniem drobnych świadczeń niepieniężnych w rozumieniu Rozporządzenia oraz Ustawy, niezwłocznie przekazuje Klientowi świadczenia pieniężne poprzez ich zwrot do zarządzanego portfela, w tym opłaty i prowizje, zapłacone lub przekazane przez osobę trzecią lub osobę działającą w imieniu osoby trzeciej w związku z usługami świadczonymi na rzecz tego Klienta, w pełnej kwocie.

Informacje związane ze zrównoważonym rozwojem w CERES Domu Inwestycyjnym S.A

W CERES Domu Inwestycyjnym S.A. („Dom Maklerski”) jesteśmy świadomi, że przyjęta strategia w obszarze zrównoważonego rozwoju, wynikające z niej działania i podejmowane decyzje mają wpływ na klientów, pracowników i ich otoczenie, pozostałych interesariuszy, a także lokalne społeczności i środowisko naturalne. Działania związane ze zrównoważonym rozwojem wprowadziliśmy zarówno do bieżącej działalności Domu Maklerskiego, jak i w ramach świadczenia usług maklerskich.

Naszym celem, do którego nieustannie dążymy jest, aby jak najszerszy zakres naszej działalności i podejmowane decyzje uwzględniały w możliwie kompleksowy sposób kwestie związane z troską i odpowiedzialnym podejściem do otoczenia i lokalnych społeczności, w których funkcjonujemy.

Usługi maklerskie

W 2022 roku związku z planowanym wejściem w życie przepisów, które zobowiązują Dom Maklerski do uwzględniania czynników zrównoważonego rozwoju w ramach świadczenia usług maklerskich, Dom Maklerski przyjął uchwałę zarządu z dnia 22 czerwca 2022 r. plan działania mający na celu m. in. wdrożenie szeregu zmian w regulacjach wewnętrznych. W ramach przyjętego planu zrealizowane zostały m. in. następujące działania:

- Przygotowanie nowej ankiety MIFID dla usługi przyjmowania i przekazywania zleceń oraz dla usługi doradztwa inwestycyjnego z uwzględnieniem pytań dotyczących obszaru zrównoważonego rozwoju;
- Przygotowanie nowego formularza informacji dla klienta o ocenie odpowiedności i adekwatności oraz określeniu grupy docelowej dla usługi przyjmowania i przekazywania zleceń oraz dla usługi doradztwa inwestycyjnego z uwzględnieniem podania informacji o posiadaniu lub nieposiadaniu preferencji w zakresie zrównoważonego rozwoju;
- Zmianę Informacji na temat CERES Domu Inwestycyjnego S.A. oraz świadczonych usług maklerskich;
- Przygotowanie informacji dla klientów o zmianach przepisów oraz obowiązku Domu Maklerskiego weryfikowania preferencji klientów w zakresie czynników zrównoważonego rozwoju;
- Informacje te przekazywane były klientom za pośrednictwem poczty elektronicznej oraz systemu eCERES.

Dom Maklerski świadcząc usługi doradztwa inwestycyjnego oraz usługi zarządzania aktywami uwzględnia ryzyko dotyczące zrównoważonego rozwoju, które w przypadku wystąpienia mogłyby mieć choćby potencjalny negatywny wpływ na wartość danej inwestycji (np. podmioty z wybranych sektorów mogą zostać obciążone dodatkowymi opłatami lub podatkami, co może wpłynąć na wartość inwestycji).

Mandat posiadany w zakresie usługi zarządzania aktywami uwzględnia obostrzenia dotyczące inwestowania w podmioty uwzględniające czynniki ESG (Environmental – środowisko, Social – kwestie społeczne, Governance – zarządzanie korporacyjne).

W procesie budowania portfeli modelowych oraz portfeli indywidualnych w usłudze doradztwa inwestycyjnego zgodnie z oczekiwaniami Klienta stosowany jest dobór instrumentów finansowych uwzględniających czynniki ESG.

W ramach metodycznej i systematycznej selekcji do oferty zarówno towarzystw funduszy inwestycyjnych, jak i funduszy przez nie oferowanych, Dom Maklerski analizuje strategię danego towarzystwa, jak i funduszu w zakresie zrównoważonego rozwoju.

Dzięki wymogom SFDR i wynikającym z nich ujawnianiem informacji na stronach internetowych towarzystw, a także w określonych dokumentach dotyczących oferowanych przez towarzystwa funduszy, możliwe jest porównywanie przez Dom Maklerski informacji o funduszach oraz podejmowanie decyzji inwestycyjnych z uwzględnieniem zakresu uwzględniania i stopnia realizacji celów zrównoważonego inwestowania.

Przedmiotem analizy mogą być między innymi:

- strategia uwzględniania ryzyka dla zrównoważonego rozwoju w procesie inwestycyjnym towarzystwa,
- analiza kluczowych negatywnych skutków decyzji inwestycyjnych dla czynników zrównoważonego rozwoju,

- ocena, czy w polityce wynagrodzeń towarzystwa uwzględniane są ryzyka dla zrównoważonego rozwoju,
- klasyfikacja funduszy danego towarzystwa w ramach „SFDR”.

Dom Maklerski świadcząc usługi doradztwa inwestycyjnego oraz zarządzania aktywami nie bierze pod uwagę przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych niekorzystnych skutków wynikających z nich dla czynników zrównoważonego rozwoju. Jest to spowodowane zbyt małą ilością dostępnych danych, które wymagane są na potrzeby raportowania. Dom Maklerski chcąc zapewnić odpowiednio szeroki wybór produktów w ofercie oraz ograniczoną liczbę dostępnych produktów uwzględniających ryzyka dla zrównoważonego rozwoju, ocenia dany produkt w sposób umożliwiający wprowadzenie go do oferty niezależnie od jego wpływu na zrównoważony rozwój. Jednocześnie Dom Maklerski nie wyklucza zmiany w tym obszarze w przyszłości.

W ramach usługi przyjmowania i przekazywania zleceń, Klient chcący zainwestować w produkty znajdujące się w ofercie Domu Maklerskiego i złożyć odpowiednie zlecenie, otrzymuje informacje o oznaczeniu danego produktu jako uwzględniającego cele zrównoważonego rozwoju lub nie uwzględniającego ich.

Czynniki zrównoważonego rozwoju w działalności Domu Maklerskiego:

Dom Maklerski dążąc do oferowania najwyższej jakości usług finansowych stara się swoimi działaniami wspierać dbanie o środowisko i wspólne otoczenie.

„E” – środowisko

Wprowadziliśmy system eCERES umożliwiający Klientom wygodne podpisywanie online umów maklerskich wraz z możliwością zapoznania się z wymaganymi przez prawo załącznikami i materiałami do umów. System e CERES umożliwia także zatwierdzanie zleceń klientów oraz sprawdzanie stanu inwestycji. Dzięki temu wyraźnie ograniczamy wykorzystanie oraz zużycie papieru i zachęcamy Klientów, aby wybierali kanał online jako sposób komunikacji z nami.

Pracownicy zachęceni są do zmniejszenia ilości wykorzystywanego papieru i pracę z elektroniczną wersją dokumentów. W przypadku, gdy dokument może zostać podpisany elektronicznie, korzystamy z takiej możliwości.

Dom Maklerski przygotowuje regularnie materiały informacyjne i marketingowe dla Klientów oraz prowadzi z nimi dodatkową korespondencję m. in. w związku ze zmieniającymi się przepisami prawa. Zdecydowana większość materiałów tworzona jest w formie elektronicznej. Również korespondencja prowadzona jest w formie elektronicznej, ilekroć pozwalają na to preferencje klienta. Także materiały informacyjne dla pracowników dystrybuowane są za pośrednictwem służbowej poczty elektronicznej.

Ograniczamy zużycie plastiku poprzez kupowanie produktów w opakowaniach szklanych lub papierowych. Korzystamy także z produktów wielokrotnego użycia, np. filtrów do wody. W ten sposób zmniejszamy ilość odpadów. Wykorzystane odpady są segregowane.

Zrezygnowaliśmy z części dodatkowego oświetlenia w pomieszczeniach wspólnych, np. logo. Pomieszczenia w części wspólnej biura, jak sale konferencyjne, są oświetlane wyłącznie w czasie korzystania z nich przez pracowników lub gości. W ten sposób ograniczamy zbędne zużycie prądu.

Dla pracowników korzystających z samochodów służbowych wybieramy wyłącznie samochody elektryczne lub hybrydowe.

„S” – społeczna odpowiedzialność

Pracownicy mają możliwość korzystania z pracy zdalnej, co ułatwia godzenie obowiązków pracowniczych z życiem prywatnym. Wprowadziliśmy w tym zakresie procedury wewnętrzne wspierające bezpieczeństwo wykonywania pracy spoza biura. Wspieramy także zasady dotyczące równowagi między życiem zawodowym i prywatnym poprzez odpowiednią organizację pracy i równomierne rozłożenie obowiązków.

Dom Maklerski przygotowuje dla pracowników regularne szkolenia, które prowadzone są zarówno przez zewnętrznych ekspertów jak i osoby zatrudnione w Domu Maklerskim na stanowiskach kierowniczych. Szkolenia odbywają się w formie on-line za pośrednictwem platform służących do komunikacji. Także materiały szkoleniowe dystrybuowane są za pośrednictwem elektronicznej poczty służbowej.

Zachęcamy także do rezygnacji z korzystania z samochodów w ramach dojazdów do pracy. Budynek, w którym znajduje się centrala Domu Maklerskiego jest dobrze skomunikowany z różnymi częściami miasta oraz obszarami podmiejskimi. Pracownicy mogą także korzystać z miejsca postojowego dla rowerów zarówno za zewnątrz jak i w garażu wewnętrznym.

W Domu Maklerskim przyjęty został pakiet benefitów dla pracowników, które są współfinansowane przez Dom Maklerski. Pracownicy mają możliwość skorzystania z ubezpieczenia na życie oraz ubezpieczenia zdrowotnego, w ramach którego otrzymują dostęp do szerokiej bazy specjalistów i usług, także w formie on-line. Dodatkowo pracownik może korzystać z szerokiego pakietu sportowego, dającego zniżki lub darmowe wejścia do obiektów sportowych i rekreacyjnych. Pracownik ma możliwość objęcia benefitami także członków rodziny.

„G” – ład korporacyjny

Jako podmiot nadzorowany Dom Maklerski stosuje Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego. Zasady te określają przede wszystkim relacje wewnętrzne i zewnętrzne Domu Maklerskiego, relacje z klientami oraz akcjonariuszami, sposób funkcjonowania nadzoru wewnętrznego i organów spółki. Co roku Rada Nadzorcza Domu Maklerskiego opiniuje stosowanie się do Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych. Rada Nadzorcza nie stwierdziła braku dostosowania się Domu Maklerskiego do którejkolwiek z zasad. Informacje w tym zakresie dostępne są na stronie internetowej Domu Maklerskiego.

Dom Maklerski przyjął także regulacje wewnętrzne określające zasady doboru oraz podnoszenia wiedzy i kompetencji kadry kierowniczej i zarządzającej. Możliwość zatrudnienia wskazanych pracowników jest ściśle określona i przejrzysta, a treść procedur została udostępniona dla wszystkich pracowników.

Zasady wynagradzania pracowników Domu Maklerskiego ujęte w regulaminie wynagradzania i polityce wynagrodzeń są zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi zrównoważonego rozwoju: stosujemy równe zasady wynagradzania bez względu na płeć, pochodzenie społeczne danego pracownika lub jakiegokolwiek inne czynniki. Polityka wynagrodzeń nie zawiera przy tym zapisów, które zachęcałyby do podejmowania działań charakteryzujących się ryzykiem związanym ze zrównoważonym rozwojem. Wynagrodzenie zmienne nie jest ustalane w oparciu o wyniki decyzji inwestycyjnych podejmowanych z uwzględnieniem lub brakiem uwzględnienia czynników ryzyka dla zrównoważonego rozwoju.

Dom Maklerski publikuje na swojej stronie internetowej szereg informacji o prowadzonej działalności, które mogą być istotne dla akcjonariuszy lub klientów oraz są realizacją wymogów stawianych przez przepisy prawa. W tym celu wyróżnione zostały takie zakładki jak Informacje dla klientów, Informacje o Domu Maklerskim, Reklamacje, RODO. Szczególnie istotne z punktu widzenia podmiotu nadzorowanego są informacje i dokumenty zamieszczone w zakładce Informacje o Domu Maklerskim, która zawiera Sprawozdanie finansowe, Ujawnienia regulacyjne oraz Ocenę stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego.

W Domu Maklerskim stworzone zostały regulacje składające się na zasadę etycznego podejścia do prowadzonej działalności. Wśród nich wskazać należy przede wszystkim:

- Regulamin przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu;
- Regulamin inwestowania przez osoby zaangażowane lub na ich rachunek w instrumenty finansowe;
- Regulamin ochrony przepływu informacji poufnych oraz stanowiących i tajemnicę zawodową;
- Regulamin przeciwdziałania łapownictwu i korupcji oraz przyjmowania i wręczania korzyści majątkowych;
- Procedurę anonimowego zgłaszania nieprawidłowości;
- Polityki bezpieczeństwa w środowisku teleinformatycznym;

- Procedura zarządzania produktami;
- Procedura wewnętrzna powiadamiania o podejrzanych zleceniach wskazujących na manipulację lub wykorzystanie informacji poufnej.

Powyższe regulacje wprowadzają odpowiednie zasady i ograniczenia w podejmowanych przez pracowników działaniach, celem uczciwego i rzetelnego wykonywania obowiązków. Często regulacje te nakładają także obowiązek prowadzenia przez Dom Maklerski lub wyznaczonych pracowników odpowiednich rejestrów i monitorowania danego obszaru.

Dom Maklerski wyznaczył także osobę odpowiedzialną za obszar przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu – Inspektora Informacji Finansowej oraz powierzył czynności nadzorcze w tym zakresie jednemu z członków zarządu. Miało to na celu zapewnienie jak najlepszego wykonywania przez Dom Maklerski obowiązków nakładanych przez przepisy prawa.

Jako podmiot należący do Grupy EQUES stosujemy się także do wspólnych zasad:

- E (Empathy) – stawiamy na pierwszym miejscu klienta i jego oczekiwania;
- Q (Quality) – dokładamy starań, by nasze usługi były odpowiednie do oczekiwań klienta;
- U (Unique) – proponujemy oryginalne i niepowtarzalne rozwiązania;
- E (Excellence) – zatrudniamy ekspertów;
- S (high Standards) – naszym priorytetem jest najwyższa jakość świadczonych usług.

Pozostałe informacje

Dom Maklerski stosuje Zasady Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych. Treść oceny stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego dostępna jest na stronie internetowej: www.ceresdi.pl